

Försvarets Historiska Telesamlingar Armén

2009-11-29

Förteckning och förklaringar till i dokumentationsprojektet använda förkortningar.

Göran Kihlström, Per Lundgren, Lars Dicander, Erik Hammer

A 18/09

Innehåller både norska och svenska uttryck och
förkortningar alfabetiskt ordnade

I förkortningslistan finns såväl svenska som norska förkortningar som använts i det Norsk/Svenska dokumentationsprojektet.

Förkortning	Betydelse
ABC 80, ABC 800	Luxor personatorsystem
AD	Anslutningsdel i TS 9000
ADA	Programmeringsspråk
ADAKOM	Arméns datakommunikationssystem
AFCEA	Armed Forces Communications and Electronics Association
AG	Arbetsgrupp
AKE 129	Automatisk elektronisk televäxel. Fanns i FFRL/FTN och FFSSB
AKSA	Automatiskt Kanalval Selektivt Anrop
AL/HKV	Arméledningen i högkvarteret
AME	Akers Microelectronics, bedrift i Horten
AN/TPQ 36 och 37	Artillerilokaliseringsradarsystem inom US Army
AP	Anslutningspunkt i TS 9000
AP-F	Främre anslutningspunkt
AP-L	Lokal anslutningspunkt
AP-N	Nätanslutningspunkt
AP-S	Stabsanslutningspunkt
AR II	Arméreglemente nr 2 Taktik
AR2	Arméreglemente nr 2 Taktik
ARBERT	Arbetsgruppen for enkanals radiotilknytning til TADKOM
ARTHUR	ArtilleryHunting Radar. Svensk/norskt artillerilokaliseringsradarsystem
ArtSS	Artilleriskjutskolan. Trängslet i Älvdalen
ARVET	Begrepp för den materiel som existerar
ASIC	Applikasjonsspesifikk elektronisk integrert krets
AST, Ast	Arméstaben
Ast/Plan	Arméstabens planeringsavdelning
Ast/Sign	Arméstabens signalavdelning
Ast/Stud	Arméstabens Studieavdelning
ATC	Armé Taktiskt Centrum
ATK	Arméns Taktiska Kommando
ATL	Automatisk Telefontrafik. Det automatiserade telefonnätet i försvarets telenät. Landsomfattande.
ATLE	Arméns Taktiska Ledningssystem
ATLE-IS	Informationssystemet inom arméstridskrafternas taktiska ledningssystem
ATM	Asynkronus Transfer Mode, transmisjonsprotokoll
ATN	Allmänna Telefon Nätet. FM beteckning för televerkets nät.
ATN	Alcatel Telecom Norway
ATS	Arméns Tekniska Skola
AutoKo	Automatisches Korpstamnetz. Telesystem för armén i Tyskland
AXE	Automatisk elektronisk televäxel. Televerkets nät
AXT	Automatisk elektronisk televäxel. Försvarets telenät
B, Brig	Brigad. Organisationsenhet inom armén
BAST	Bataljonsstridsstudiegruppen

BEG	Bit Error Generator
BF	Bärfrekvens
Brig 85	Brigad organisation 1985
BRIGKO	Kommandoplass i brigade
Brig-N	Brigaden i Nord Norge
B-sidan	Fienden eller motståndaren
C LSC	Chefen för Arméns Lednings- och sambandscentrum
C S1	Chefen för Signalregemente nr 1
C S2	Chefen för Signalregemente nr 2
C S3	Chefen för Signalregemente nr 3
C3I	Command, control, communications, and intelligence
CA	Chefen för Armén
CA ProdP	Chefens för armén produktionsplan
CCIS	Se KKIS
CCIS-House	Systemhus for CCIS i hæren
CCITT	Comité Consultatif International Téléphonique et Télégraphique. Internationell standardiseringsorganisation
CCITT 2	Alfabet för fjärrskrift (5 enheter).
CCITT 5	Alfabet för data (7 enheter). Användes för bl a MILTEX
CHILL-Chipsy	CHILL er int. prog.språk kommunikasjon. Kompilator
CMC	Canadian Marconi Company
CNR	Combat net radio
CO	Koloxid
Comrod	Norsk produsent av antenner
CORA	Common Radio. Demonstrator MRR fra FFI
COTS	Commercial Off The Shelf
CSF-Thompsson	Franskt telekomföretag
DAP	Digital telefon for tale og data
DART	Data Rapporterings Terminal. Utrustning för överföring av textmeddelande
DART format	Format för överföring av meddelanden
DATAL	Dataprojekt inom armén
DATAL UND	Delprojektet Underrättelsetjänst inom DATAL
DAV	Data Above Voice. Utrustning som ger digitala kanaler i analoga transmissionssystem
DBA	Dominant Battlespace Awareness
DELTA	Delta modulering. Metod för digitalisering av tal
DET	Datafunksjon i DAP
DFV	Datastyrt feltveksler. Ofte benevnt digital svitsj
DIGITAL VAX	Familj av datorer
DIV	Division, ersatte begreppet Fördelning ungefär år 2000
DIV 2000	Divisjonskonsept i Norge
DL	Dubbelledande kabel
DMC	Digital Microwave Corporation. Amerikanskt telekomföretag
DUNDRA	Datoriserad underrättelserapportering
D&V	Drift og vedelikhold
DXC	Digital Cross Connect
EB	Elektrisk Bureua. Norskt telekomföretag inom Ericsson gruppen
EDB	Elektronisk databehandling

EDB LF/VT/FT	Adm. syst. i den norske hæren: lokal forvalt/verksted/forsyn.
EK	Elektronisk krigføring
ELEKTRO	Elektroniksystemavdelningen. Avdeling inom FMV.
EMC	Electro Magnetic Compatibility
EMI	Electro Magnetic Interference
EMP	Electro Magnetic Pulse
EMW	Ericsson Microwave Systems
ERA	Ericsson Radio AB
EROS	Navn og begrep for FFI-studie om CCIS og arkitektur
ESB	Enkelt sidband
ETCRREM	Navn på krypteringsutstyr
ETSG	Eurocom Technical Sub Group
EUROCOM	Standardiseringsorganisation for bl a militær telekom
EUROCOM K	EUROCOM-gränssnitt for datakommunikation
EVT	Eventuelt
EÖS/EU	Avtal mellom Norge/Island samt Lichtestein og EU
F9	Kunngl Göta Flygflottilj, Säve
FASÖ	Feldtartiljeriets skole og övningssavdelning
FB2000	Förband 2000. En framtidssstudie.
FB68	Försvarsbeslut 1968
FD	Försvarsdepartement
FDN	Försvarets digitale nett
FDN/TAD Gateway	Gateway mellom strategisk og taktisk nett i Norge
F EKS	For eksempel
FFI	Försvarets Forsknings Institutt
FFMT	Försvarets felles materielletjenste
FFRL	Försvarets Faste Radio Länknät. Äldre beteckning på FTN.
FFSB	Försvarets Fellessamband
FFV	Försvarets Fabriksverk/Förenade Fabriksverken
FH	Frekvenshopping
FH77	Fälthabits 77
FHT	Försvarets Historiska Telsamlinger
FIKA	Fiber Kabel
FK	Fjärrkontroll alt fjärrbetjening
FK	Försvarskommando
FK	Fasilitetskontroll
FK KKIS	Felles KKIS avdeling i Norge. Försvarets kompetensesenter på Jørstadmoen
FKN	Försvarskommando Nord
FKS	Försvarskommando Sor-Norge
FLO	Försvarets Logistikkorganisation
FLO/Land	FLO/Landstridssystemer. "HFK" i FLO etter 2001
FM	Försvarsmakten
FM	Frekvensmodulering
FM AR	Försvarsmaktens arkitekturramverk
FM IP-nät	Försvarsmaktens IP-nät
FMIN	Försvarsminister
FM/MUST	Militära Underrättelse og Säkerhets Tjensten inom

	försvarsmakten
FMA	Försvarsmaktens arkitektur
FMO	Försvars Maktens Organisationsenhet
FMP 97	Försvarsmaterielplan 1997
FMV	Försvarets Materielverk
FMÖ	Försvarsmaktsövning
FO	Forsvarets Overkommando
FO, fo	Försvarsområde
FO/O	FO/Operasjonsstaben i Norge
FO/OSB	FO/Operasjonsstabens sambandsavdeling
FO/S	FO/Sikkerhetsstaben. I dag NSM: Nasjonal sikkerhetsmynd.
FOA/FOI	Försvarets forskningsanstalt/senare Totalförsvarets forskningsinstitut
FSJ	Forsvarssjefen
FST	Forsvarsstaben
FST, Fst	Försvarsstaben
FT	Forsyningstjenst
FTD	Forsvarets tele og datatjeneste
FTN	Försvarets Telenät
FUM	Funktionsmodell
Fördelning	Organisationsenhet inom armén (Int motsv division)
Fördstabsbat	Fördelningsstabsbataljon
FÖST	Förbandsstridsstudiegruppen
GEC/Plessey	Engelskt telekom företag
GFM	Generalfeltøymester. Personlig tittel for Sjef HFK
GIH	General Inspektoeren for Haeren
GIHV	Generalinspektoer for Heimevernet
GRO	Grundutbildningsorganisationen
GSM	Sivilt mobiltelefonsystem
GTE	Amerikanskt telekom företag
GU	Grundutbildning av vpl
GU-bat	Grundutbildningsbataljon
GU-batch	Grundutbildningsbataljonschef
GW	Gateway
HF	High Frequency
HFK	Haerens Forsynings Kommando
HFK VII 2	HFK/Telefon og datakontor
HIT 95	Handbok IT 95
HKOM	Hörselskydd med kommunikation. Norsk/Svenskt utvecklingsprojekt
HKV	Militära högkvarteret
HMS	Helse, miljø og sikkerhet
HP	Huvudprojekt
HPS	Haerens programvaresenter
HSBSÖ	Haerens sambandsskole og øvningsavdeling
HST	Haerstaben
HTFS/E	Hærens tekniske fagskole/elektronikk
HTT	Haeren Tekniske Tjenste, Danmark

Hub, hub	Förgreningspunkt i nätverk
HV	Heimevernet
HW	Hardware, hårdvara
I 21/Fo 23	Västernorrlands regemente
I15	Älvsborgs regemente
IB	Infanteribrigad
ICOM PMR	Lukket radiosystem fra ICOM
IEEE 1471	Internasjonal standard for systembeskrivelse
IFMIN	Integriertes Fernmeldesysteme. Telenät för armén i Österrike
IHT	I henhold til
IKT	Informasjons- og kommunikationsteknologi
IP	Internet Protocol
IP-nät	Datakommunikasjonsnät med implementerat IP-protokoll
IPT	Integrerade Projekt Team
ISDN	Integrated Service Digital Network. Tjänsteintegrerat digitalt nät baserat på 64 kbit/s mellan abonnenter
ISO	Internasjonal standardiseringsorganisasjon
ITIL	Standard for å utvikle driftssystemer for IKT/KKIS
ITT	Internasjonalt selskap. Morselskap for STK
ITV	Interntelevisjon
JTR	Joint tactical radio, se JTRS
JTRS	Joint tactical radio system. Amerikansk radiosystem
K2IS	Kommando, kontroll og Informasjons system
KA	Kustartilleri
KAF	Kungliga Arméförvaltningen
KAFT	Kungliga Arméförvaltningens tygdepartement
KATF	Kungliga Armé Tygförvaltningen
KDC	Kongsberg defence communications
KEC	Kongsberg Ericsson Communications
KFUM	Komplett Funktions Modell
KFÖ	Krigsförbandsövning
KKI	Kommando, kontroll og informasjon. ”ledelsesstøtte”
KKIS	Kommando, kontroll, kommunikasjons og informasjonssystem
KM-31	Kryptomodul integrerad i Vx 9000
KO	Kommandoplass
KOBRA	Kommunikasjon for brigadens rakettluftvern NALLADS
KOP	Krigsoppsettingsplan.
KP	Knutpunkt i TS 9000
KRYPTO AG	Schweiziskt kryptoföretag
K-snitt	Datakommunikasjonsgränssnitt
KTH	Kungl Tekniska Högskolan (Stockholm)
KV	Kortvåg
L1, L2	Ledningsplats 1 resp 2
LAN	Local Area network, lokalt nätverk
LEO	Ledningssystem för ledning av operationer
LEO/ORION	Underrättelsefunksjonen i LEO
LF/VT/FT	Lokal forvaltning/Verkstedtj./Forsyningstjeneste. EDB appl.
LFA	Logical framework approach. Amerikansk rammeverk

LFK	Luftforsvarets forsynings kommando
LFR	Lett flerbruks radio
LIE/LINDA	Ledningssystem för ledning av indirekt eld
LPC	Linear Predictive Coding
LSC	Arméns Lednings- och Sambands Centrum
LSÖ	Ledningssystemövning
LTA	Ledningsträningsanläggning
LTU	Line terminating unit
LV	Luftvärn
LvMåds	Luftvärnets måldatasystem
MI	Marconi Italiana
M109G	Pansret og beltedrevet haubits
M2EE	MACCIS for enterprises. Verktøy for teknikkrelatert virksomhetsmodellering
MACCIS	Modellbasert arkitektur for CCIS. Teknisk modelleringstøtte
MAGNAVOX	Amerikanskt telekom företag
MASAM	Luftvern, middels rekkevidde
MASAM 90	Marinens Samband 90
MB	Militärbefälhavare
MD	Militärdistrikt
MFT	Multifunksjonellt team
MGC	Maskinchiffer typ C
MGD	Maskinchiffer typ D
MGF	Maskinchiffer typ F
MH-193	UHF-radiolinje i TADKOM. Italiensk
MHS	Militärhögskolan
MHT	Med henhold til
MIA	Modulärt inriktningsinstrument för artilleriet
MILFAX	Militär Faksimilkommunikation. Faksimil teknik för överföring av skisser, bilder
MILPAK	Militär Paketförmedling. Paketförmedlingsteknik för dataöverföring
MILTEX	Militär Textkommunikation. Textöverföring med CCITT nr 5
MIPS	Mobil IP Struktur
MLRS	Multiple Launch Rocket System
MLT	Multi line terminal
MMHS	Militær meldingstjeneste i FDN
MRR	Multi Roll Radio
MSAM	Luftvern middels rekkevidde
MSE	Mobile Subscriber Equipment. Telesystem för armén i USA
MT	Mottagare
MTBF	Mean Time between failure
MTN	Marinens Tele Nät
MTP	Med tanke på
MUR	Markmålsutredning
MUR/S1-8	Funktionsvisa studiegrupper i MUR
MUX	Multiplex. Teknik för att samla flera kanaler till grupper
MUX/CPX	Multiplekser med proprietær svitsjing uten krypto
NACRE AS	Norskt företag

NADGE	Nato Air ground Environment. Early Warning
NAF	Nato Architecture Framework
NALLADS	Norwegian Army Low Level Air Defence System
NAP	Nätanslutningspunkt i TS 9000
NATO	North Atlantic Treaty Organisation
Nato/TSGCEE/SG 1	Natos felles standardiseringsgruppe for teknisk standardisering av komm. og elektroutstyr. SG 1 Sub group on area com
NB 51	Norrlandsbrigad nr 51
NBF	Nätverks Baserat Försvar
NBG	Nordic Battle Group
NBG 08 resp 11	NBG 2008 resp 2011
NC	Numerisk styring av f eks verstedmaskiner og produksjon
NDI	Non Development Items
NEMP	Nuclear Electro Magnetic Pulse
NERA	Norskt telekomföretag
NERT	Nett og enkanals radiotilknytning
NES	Nordic Electronic Systems. Norskt telekomföretag
NETAC	Dataprogram för nät och förbindelseplanering
NFT	Norsk Forsvars Teknologi.
NFT Ericsson	Norsk Forsvars Teknologi. Norskt telekomföretag
NIKE	Luftvern system til forsvar av Sør-Norge. Lang rekkevidde
NODECOM	Systemstøtte til TADKOM. Juridisk enhet for EB og STK
NORCCIS	Norwegian Command, Control and Information System
NORDAC	Nordic Armaments Co-operation
Norsk Data	Norskt dataföretag
NTH	Norges Tekniske Högskole
OBLT	Oberstlöjtnant
Odin 1, Odin 2	Regnemaskin og CCIS for felt og luftvernartilleri
OEDB	Operativ EDB dvs CCIS for hæren, inkludert Odin 2
OMG	Object Management Group, internasjonal standardiserings-Organisation for objektorientert metodikk
OP	Observasjonspost
OPP	Offentlig, privat partnerskap
Oprumsförbindelse	Direktförbindelse mellom ulike operationsrum
OPTO	Kommunikasjonssystem med optisk fiber
Optosystem	Optiska transmissionssystem. Överföring baserad på ljus i optiska hårtunna fibrer
OT	Optisk terminal
OU	Organisasjonsutvikling
P&F	Pröver og försök.
PABX	Private Automatic Branch Exchange. Telefonväxel placerad hos användaren
Parabol	Antenn för radiolänk. Reflektor som samlar radioenergin i en smal stråle
PB	Pansarbrigad
PB 63	Pansarbrigad organisation 1963
PB 90	Pansarbrigad organisation 1990
PC DART	Program för persondatorer för emulering av datarapporteringsterminalen DART i persondator

PCM	Puls Code Modulation. Metod för digitalisering av tal
PEAB	Philips Elektronikindustrier AB
PfP	Partnership for Peace
P&F	Pröve og försök
PG 6	Projektgrupp i Nato for TACOMS post 2000
PIA	Projekt Inriktat Arbetssätt
PIA	Pjärintegrerat kalkyleringsinstrument för artilleri.
PIFS	Persondatorstöd i Fältstab
Pr4G	Truppradio utvecklad av Thomson
PRINSIX	Forsvarets felles projektstyrningssystem
ProdU	Uppdrag inom FM och till stödmyndigheterna.
PROM	Programable Read Only Memory
PTARMIGAN/BRUIN	Ytsambandssystem i British Army
PTOEM	Preliminär Taktisk Organisatorisk Målsättning
PTS	Post och Telestyrelsen
PTTEM	Preliminär Taktisk Teknisk Ekonomisk Målsättning
PVC	Polyvinylklorid, en plast
PÖK	Presentations- och överföringssystem av enkla koder.
RA, Ra	Radiostation
RA 180, RA 180 RAP, RA 180 LV	Olika versioner av truppradio 8000
RACAL	Engelskt telekomföretag
RACE	Krypteringsutstyr
RADA	Random Access Discrete Adress
RAN	Dataprogram. För frekvens- och nätplanering
RAP	Radioanslutningspunkt i TS 9000
RATIONAL	Systemutvecklingsverktyg för ADA
Rbs 70	Luftvärnsrobotsystem 70
RIA	Riktinstrument för haubits 77 A
RITA	Telesystem för armén i Frankrike
RL	Radio Länk
RMA	Revolution in Military affairs
RS232	CCITT-gränssnitt för datakommunikation
RTIF	Rådet for teknisk og industriell forskning. Erstattet av Norges forskningsråd
RUNIT	Regnesentret ved universitetet i Trondheim
S	Stab till Stabssambandssystem
S1/Fo47/48	Upplands Signalregemente och Uppsala och Västmanlands försvarsområden
S2	Göta Signalregemente (senare Göta Signalbataljon)
S3	Norrlands signalregemente (senare Norrlands Signalbataljon)
SAIC	Amerikanskt företag
SBINSP	Sambandsinspektören
SBKP	Sambandskompani
SBKP/DKS	SBKP i Distriktskommando Sørlandet
SBS 2000	System för studier av samband i FB 2000-studien
SBS 9000	Sambandssystem 9000
SCRA	Singel Channel Radio Access
SDR	Software Defined Radio

SDS	Sentral driftstøttesenter
SE	Stabsenhet i TS 9000
SE	Sender/Empfänger
SE 225	Schweizisk AKSA radio
SEM-52	Troppsradio
SEM-maskin	Betegnelse for maskinutviklingen ved Kongsberg
SFK	Sjøforsvarets forsyningskommando
SHF	Super high frequency
SINCGARS	Single Channel Ground and Air Radio Station
Signaal	Holländskt telekomföretag
SignR	Signaltrupplelemente
SINTEF	Selskapet for industriell og teknisk forskning
SKARP	Sfärisk Kropp av Armerad Plast
SLB	Stridsledningssystem bataljon
SLE	System Lednings Enhet i TS 9000
SMCS	System management control
SNAP	Svensk/norskt artilleriradarprosjekt
SND	Statens Naerings-og Distriksutvicklingsfond
SOA	Service Oriented Architecture
SPDS	Siemens Plessey Defence Systems. Engelskt telekomföretag
Spec	Spesifikasjon
SPL	Sändarplats
SR	Skytteregemente
SRT	Standard Radio och Telefon. Svensk teleindustri inom ITT-gruppen
SS	Spredt Spektrum i ”vår kontekst”
SSO	Stationssignalomvandlare
SSÖ	Stabs- och sambandsövning
StabSbS	Arméns Stabs- och Sambandsskola
Stabstgb	Stabsterrängbil
STANAG	Militär standard
STANAG 4578	Standard i serien for områdesambandssystemer
STK	Standard Telefon og Kabel. Norsk teleindustri inom ITT gruppen
Stratos	Leverantör av linsdon till fiberkabel
Strf 90	Stridfordon 90
SW	Software, mjukvara
SWERAP	Swedish Rapid Force
Switch	Växel
SYD, Milo S	Södra Militärområdet
SYSKON	Systemkontroller for hele TADKOM eller som en fasilitetskontroll for en svitsj
SYSKON	Systemkontroll i TS 9000
TACOMS	Taktisk kommunikasjon post 2000. Områdesambandssystemer bygd etter felles standarder
TADIRAN	Israelisk teleföretag
TADKOM	Telesystem for hären i Norge
Talab	Tele Anläggningar AB
TCE-136	Kryptoutstyr
TCP/IP	Transmission Control Protocol/Internet Protocol

TDM	Tids Delnings Multiplex
Teleplan	Konsultföretag
Telub	Konsultföretag
TEMU	Teknisk-Ekonomisk-Målsättning för utbildningsmateriel
TES	Typelementärsituation
TF	Televerkets forskningsinstitut
Tfnvx 15 DL	Telefonväxel för 15 st dubbelledaranslutningar
Thales	Företag inom försvarsmaterielområdet
THMS	Taktisk meldingstjeneste i TADKOM. Interoperabel med MMHS
TI	Taktiskt Internet
TOEM	Taktisk Organisatorisk Målsättning
TR 80	Taktiska riktlinjer för 1980-talet
TR 8000	Truppradio 8000
Tri-Tac	Försök att skapa ett försvarsgemensamt sambandssystem i USA som lades ner
TS 8000	Telesystem 8000
TS 9000	Telesystem 9000
TSIO	Telesystem inom operationsområde
TSS	Typstridssituation
TTEM	Taktisk Teknisk Ekonomisk Målsättning
TTÖK	Taktisk Teknisk Ökonomisk Kravstilling
TUAB	Tele Utredningar AB. Konsultföretag med inriktning mot försvarssektorn
TÖEM	Taktisk Operativ Økonomisk målsetting
UAV	Unmanned Air Vehicle
UHF	Ultra high frequency
UK	Ultra Kortvåg
UNDC, UndC	Underrättelsecentral
UNI-SSO	Universell Stations Signal Omformare
Upl	Den plats där chef uppehåller sig när han inte är på sin ordinarie ledningsplats kallas uppehållsplats, Upl.
US	United States
US/Eurocom	Uofficiellt teknisk diskussionsforum mellan Nato og Eurocom
UTOEM	Utkast till Taktisk Organisatorisk Ekonomisk Målsättning
UTTEM	Utkast till Taktisk Teknisk Ekonomisk Målsättning
VBM	Verksamhets Baserad Modul
VHA	Ved hjälp av
VHF	Very high Frequency
VSHSB	Våpenskole haerens samband
VT	Verkstedtjenst
VUM	Verifiering och utvecklingsmiljö vid FMV:s del i Enköping
VW	Volkswagen
WAN	Wide Area Network
X.25	Paketförmedlingsstandard
Y	Ytsambandssystem
YV 1, YV2	Telesystem för armén i Finland
ÖN	Övre norrlands militärområde, Milo ÖN